

**228. Bijbelstudie over
PSALM 83
TEHILIM 83
תהלים פ"ג**

Deel 5: Assyrië

Door de dramatische gebeurtenissen van 7 oktober 2023, precies 50 jaar na de Yom Kipur-oorlog, en de daarop volgende weken werd ik sterk bepaald bij Psalm 83, waarin tien naburige volken en landen samenzworen om aanslagen te plegen tegen Israël en G'ds volk uit te roeien. Op dagen waarop תחנונים tachanunim [smeebeden] in de synagoge worden gezegd, wordt deze psalm gelezen, ook op Purim en Tisha b'Av, de 9^e van de maand Av. Met de strijdkreet "From the river to the Sea", die sinds het uitbreken van de Gaza-oorlog wereldwijd te horen is, alsook de toename van het antisemitisme zijn de woorden van Psalm 83 nu actueler dan ooit, want Israël wordt immers niet alleen vanuit de Gazastrook aangevallen, maar ook vanuit Libanon, Syrië en zelfs Jemen. Een vraag die velen bezig houdt is derhalve, of we de woorden van de psalmist Asaf nu in deze dagen letterlijk om ons heen zien gebeuren of spreekt hij over een gebeurtenis, die reeds vele eeuwen geleden heeft plaatsgevonden of die pas in de verre toekomst moet plaatsvinden? Vandaar deze bijbelstudie.

Assur / Assyrië = אשור Ashur

Assur, beter bekend als Assyrië ofwel in de Hebreeuwse grondtekst אשור Ashur genaamd, sluit in vers 9 van Psalm 83 als tiende bondgenoot de rij. Aššur was in de oudheid het land rondom de middenloop van de Tigris met de gelijknamige hoofdstad Aššur, het huidige Qal'at Sherqat. Assyrië lag in het noordelijke deel van Mesopotamië, dat grotendeels met het huidige Iraq en Syrië overeenkomt, maar ook met delen van Turkije en Iran. Turkije komt al in mijn bijbelstudie over Gog en Magog uitgebreid ter sprake en de Iraanse steun aan de vijanden van Israël gaat als een rode draad door de hele studiereeks over Psalm 83 en daarom zal ik mij in deze aflevering over de tiende bondgenoot Ashur beperken tot de twee belangrijkste delen van het oude Assyrië: het hedendaagse Iraq en Syrië.

De naam van zowel het land alsook de oude stad Aššur, die ca. 390 km ten noorden van Bagdad ligt, is ontleend aan אשור Ashur, een kleinzoon van Noach. Volgens בראשית B'reshit [Genesis] 10:22 was Ashur [Assur] immers een zoon van Shem [Sem], de oudste zoon van Noach en volgens vers 31 de stamvader van de Assyriërs. Gezien het feit dat Assyrië tot na te tijd van David en Sh'lomo [Salomo] nooit een noemenswaardige vijandige houding jegens Israël vertoonde, is het toch wel zeer opmerkelijk, dat Asaf de aansluiting van Assur bij het vijandige bondgenootschap zo nadrukkelijk vermeldt: *"Zelfs Assur heeft zich bij hen gevoegd, zij zijn de zonen van Lot tot steun!"* (NBG). NBV: *"Zelfs Assyrië heeft zich aangesloten en de hand gereikt aan de zonen van Lot!"* Groot Nieuws Bijbel: *"Zelfs Assur sloot zich bij hen aan; het bood de helpende hand aan Moab en Ammon, de nakomelingen van Lot!"* (תהלים Tehilim [Psalmen] 83:9). **Surinaams:** *"Srefi Asur go moksi nanga den, den go yepi den bakapikin fu Lot!"* Met de nakomelingen van Lot zijn uiteraard op de eerste plaats de nakomelingen van de Amalekieten bedoeld, de aartsvijanden van de Eeuwige en Zijn volk Israël, waarvan het DNA blijkbaar tot op heden nog volop aanwezig is in de hele regio.

Het woordje גם gam [zelfs] geeft in elk geval duidelijk aan, dat de steun van Ashur [Assyrië] aan een bondgenootschap tegen Israël logischerwijs eigenlijk niet verwacht zou worden bij het schrijven van Psalm 83 omdat er in die tijd nog geen sprake was van enige vijandigheid vanuit die hoek. Dat kwam later pas, na het uiteenvallen van Sh'lomo's [Salomo's] koninkrijk na diens dood als straf voor zijn afgoderij en de splitsing in het noordelijke Tienstammenrijk Israël en het zuidelijke Tweestammenrijk Juda. De hele geschiedenis van het noordelijke koninkrijk met de nieuwe hoofdstad Shom'ron [Samaria] is helaas een bedroevende opsomming van geloofsafval, zedeloosheid en afgodendienst. Terwijl de koningen van Juda uit het geslacht van David met

vallen en opstaan de Eeuwige vooralsnog trouw bleven, vielen de koningen van het noordelijke koninkrijk Israël steeds verder van G'd af met het gevolg dat de tien stammen uiteindelijk als straf voor hun g'ddeloosheid door de Assyriërs werden overmeesterd en gedeporteerd.

Ondanks de duidelijke en herhaalde waarschuwingen en oordelen bleven de Israëlieten van het tienstammenrijk halsstarrig weigeren naar de profeten van de Eeuwige te luisteren en gingen ermee door Zijn geboden te negeren en de Ba'al en andere afgoden te vereren. Zij verbrandden zelfs hun eigen kinderen op de altaren van Moloch, gebruikten toverkunst en raadpleegden de waarzeggers. In het jaar 722 vGT was het geduld van de Eeuwige definitief op en maakte daar een abrupt einde aan!

Het noordelijke koninkrijk Israël werd in dat jaar door de Assyriërs veroverd en het grootste deel van de bevolking in ballingschap weggevoerd. Hierover lezen wij het volgende verslag: *“In het twaalfde jaar van Achaz, de koning van Yehuda [Juda], werd Hoshea [Hosea], de zoon van Ela, koning over Israël te Shom'ron [Samaria]; hij regeerde negen jaar. Hij deed wat kwaad is in de ogen van de Eeuwige, echter niet zoals de koningen van Israël die voor hem geweest waren. Tegen hem trok Salmanassar, de koning van Assur [Assyrië], op; en Hoshea onderwierp zich aan hem en betaalde hem schatting. Maar toen de koning van Assur een samenzwering bij Hoshea ontdekte, dat hij gezanten naar So, de koning van Egypte, gezonden had en aan de koning van Assur geen schatting meer opbracht, zoals van jaar tot jaar, nam de koning van Assur hem gevangen en sloot hem in boeien in de gevangenis. De koning van Assur trok door het gehele land, rukte op naar Shom'ron [Samaria] en belegerde het drie jaar. In het negende jaar van Hoshea nam de koning van Assur Shom'ron in; hij voerde Israël in ballingschap naar Assur en deed hen wonen in Chalach, aan de Chavor, de rivier van Gozan en in de steden der Meden.”* (מלכים ב' Melachim bet [2 Koningen] 17:1-6). **Surinaams:** *“Na di fu twarfu yari fu Achaz, a kownu fu Yuda, Hoshea [Hosea], a manpikin fu Ela ben tron kownu abra Israël na Samaria neigi yari langa. En a ben du san disi ben de takru na ini a ai fu Masra, ma no so takru leki den kownu fu Israël disi ben de na en fesi. Salmanassar, a kownu fu Assur ben kon fu feti agensi en, èn Hosea ben tron en dinari, èn ben gi en paiman. En a kownu fu Assur ben feni dati Hosea ben proberi fu tori en, bikasi a ben seni boskopuman go na So, a kownu fu Egipti, èn a no ben tyari den presenti go moro na a kownu fu Assur so leki a ben du ala den yari na baka; fu dat'ede a kownu fu Assur ben sroto en, èn a poti en na ini buye na dungru-oso. Dan a kownu fu Assur ben komopo go doro a heri kondre, èn a ben feti agensi Samaria drie yari langa. Na di fu neigi yari fu Hosea, a kownu fu Assur ben wini Samaria, èn a ben tyari Israël gowe leki srafu na Assur, èn a ben meki den libi na ini Chalach, èn na ini Chabor, na sei a liba fu Gozan, èn na ini den foto fu den Media suma.”*

Ook in het volgende hoofdstuk wordt de wegvoering van de tien stammen beschreven: *“In het vierde jaar van koning Chiz'qiya [Hizkia] - dat is het zevende jaar van Hoshea [Hosea], de zoon van Ela, de koning van Israël - trok Salmanassar, de koning van Assur, op tegen Shom'ron [Samaria] en sloeg het beleg ervoor. Men nam het in na verloop van drie jaren; in het zesde jaar van Chiz'qiya - dat is het negende jaar van Hoshea, de koning van Israël - werd Shom'ron ingenomen. De koning van Assur voerde Israël in ballingschap naar Assur en bracht hen naar Chalach, Chavor, de rivier van Gozan en de steden der Meden omdat zij niet hadden geluisterd naar de Eeuwige, hun G'd, maar Zijn verbond hadden overtreden: al wat Hij aan Moshe [Mozes], de knecht van de Eeuwige had geboden; zij hadden er niet naar geluisterd en het niet gedaan.”* (מלכים ב' Melachim bet [2 Koningen] 18:9-12). **Surinaams:** *“En a ben pasa so dati na di fu fo yari fu kownu Chiz'qiya [Hiskia], disi de di fu seibi yari fu Hoshea [Hosea], a manpikin fu Ela, a kownu fu Israël, dan Salmanassar, a kownu fu Assur ben kon na Samaria fu feti en. Na baka dri yari, a ben wini en; na di fu siksi yari fu Hizkia, èn na di fu neigi yari fu Hosea, a kownu fu Israël, a ben wini Samaria. En a kownu fu Assur ben tyari Israël gowe na Assur, èn a ben tyari den go na Chalach nanga Chabor, na sei a liba fu Gozan, nanga den foto fu den Media suma, bikasi den no ben arki na a sten fu Masra den Gado, ma den ben broko En akkordeni, nanga alasani disi Moshe [Moses], a dinani fu Masra ben komanderi den, èn den no ben wani yere den efu du den.”*

In de bovenstaande citaten staan de geografische aanduidingen weliswaar vermeld met de Hebreeuwse benamingen, maar ik heb ze desondanks toch wel kunnen achterhalen. De eerste plaats, die met Chalach geïdentificeerd kan worden, ligt in het Iraakse deel van Koerdistan, dat zich in de tijd van de ballingschap in het noorden van het Assyrische Rijk bevond. Deze stad ligt

ten noordoosten van Mosul, het bijbelse Nineve in de buurt van Khorsabad, in het Akkadisch Dūr-Sharru-kīn [Vesting van Sargon] geheten. Er bestaat geen twijfel, dat dit de stad en de streek is, waar de Israëlieten naartoe werden gebracht om zich daar te vestigen. De Assyrische naam van Chalach was Halahhu. De tweede is de rivier Chavor. Die was een stuk makkelijker terug te vinden omdat hij in combinatie met de derde locatie Gozan genoemd wordt. De Chavor, die in het Arabisch Khābūr heet, is een oostelijke zijrivier van de Eufraat in het noordwesten van Mesopotamië, die in de buurt van Ras al-Ayn ontspringt in het Turkse deel van Koerdistan en zuidwaarts stroomt naar Syrië, waar hij uiteindelijk in de Eufraat uitmondt. De Akkadische naam van deze rivier was Habūru. Aan de oostelijke oever van de Chavor ligt aan haar bovenloop de puinheuvel Tall Halaf. Uit deze heuvel werden in de jaren 1911 tot 1929 onder leiding van baron Max von Oppenheim de ruïnes van de stad Gozan opgegraven, die in het Akkadisch Guzāna genoemd werd.

Nu we de locaties weten waar de Israëlieten heen werden gebracht, gaan we even terug naar de beide Assyrische koningen, die door de Eeuwige werden gebruikt om Zijn ontrouwe volk te straffen. Salmanassar V, in het Akkadisch Shalmanu-assared genaamd, die van 727 tot 722 vGT over Assyrië regeerde, belegerde de hoofdstad van Israël, Shom'ron [Samaria], drie jaar lang, maar maakte haar inname waarschijnlijk zelf niet meer mee omdat hij volgens sommige bronnen nog tijdens het beleg het slachtoffer werd van een moordaanslag. Het was zijn opvolger, Sargon II, in het Akkadisch Sharru-kīn geheten, die de hoofdstad verwoestte en het grootste deel van de bevolking na de omverwerping van het koninkrijk Israël deporteerde naar de noordelijke delen van het Assyrische Rijk. Sargon II regeerde van 722 tot 705 vGT en werd opgevolgd door Sanherib ofwel Sin-ahhi-eriba, waar ik straks nog op zal terugkomen. Het Koninkrijk Israël, dat in 930 vGT werd opgericht, hield in 722 vGT op te bestaan en viel in dat jaar definitief in de handen van de Assyriërs. De overjordaanse stammen werden reeds door de vader van Salmanassar V, Tiglat-Pileser III, naar Assyrië gedeporteerd en kregen daar de zelfde gebieden toegewezen als de rest van de stammen die later daarheen gebracht werden: *“Na verloop van tijd werden R’uven [Ruben], Gad en Oost-M’nashe [Manasse] de G’d van hun voorouders ontrouw en begonnen ze zich af te geven met de goden van de volken die G’d voor hen uit het land had verdreven. Daarom zette de G’d van Israël koning Pul van Assyrië, ook bekend als Tiglat-Pileser, ertoe aan om hen als ballingen weg te voeren. Hij bracht hen naar Chalach, Chavor, Hara en de rivier van Gozan, en daar wonen ze tot op de dag van vandaag.”*

(אֵלֵי דִּבְרֵי הַיָּמִים א) **Surinaams:** *“En den ben du sondu agensi a Gado fu den tata, èn den ben huru èn lon go na baka den gado fu den kondre disi Gado ben figi puru na den fesi. En a Gado fu Israël ben opo a yeye fu Pul, a kownu fu Assur - suma sabi a kownu disi tu leki Tiglat-Pileser - èn a ben tyari den gowe; den Ruben suma nanga den Gad suma nanga a afu famiri fu Manasse srefi. En a ben tyari den go na Chalach, nanga Chabor, nanga Hara nanga a liba fu Gozan, pe den de libi te leki tide.”*

Tiglat-Pileser III, die van 745 tot 727 vGT over het Assyrische Rijk regeerde, werd in het Akkadisch Tukulti-apil-Esharra genoemd, maar droeg ook de naam Pulu. Zo werden de noordelijke stammen van Israël door de Assyrische koningen in twee fases in ballingschap weggevoerd. De veldtocht tegen Jeruzalem van Sargon's opvolger Sanherib, die van 705 tot 681 vGT over Assyrië regeerde, mislukte daarentegen volledig. In het jaar 609 vGT verdween Assyrië uit de geschiedenis en zal dus pas in de eindtijd weer genoemd worden als tiende bondgenoot van de alliantie tegen het herstelde Israël. Het met betrekking hierop in Psalm 83:9 gebruikte Hebreeuwse woordje גַּם gam [zelfs] geeft echter aan, dat de steun van Ashur [Assyrië] daarvoor eigenlijk niet verwacht zou worden. Dat wil dus zeggen dat het initiatief tot deze alliantie zeer zeker niet van de huidige bewoners van Assyrië uitgaat, maar dat deze in de strijd tegen Israël slechts hun ondersteuning aanbieden. Wie zijn de huidige bewoners van deze gebieden in Iraq en Syrië, die voorheen deel uitmaakten van Assyrië?

a) Het hedendaagse Iraq

Na de val van het Assyrische Rijk werd het grondgebied van Assyrië ingelijfd in het Nieuw-Babylonische Rijk, dat van 629 tot 539 vGT bestond. In dat jaar werd Babylon door Cyrus II veroverd en maakte sindsdien deel uit van het Perzische Rijk, dat op zijn beurt weer in 331 vGT door Alexander de Grote veroverd werd. Zo werd Iraq deel van het Macedonische Rijk. Daarna

behoorde het land achtereenvolgend tot het Seleucidische Rijk, het Parthische Rijk, het Romeinse Rijk en het Byzantijnse Rijk. In het jaar 636 vGT werd het gebied van het huidige Iraq door de Arabieren veroverd waardoor het Arabisch de officiële taal werd en de Arabieren het merendeel van de bevolking uitmaakten. In 1534 werd Bagdad door de Turken veroverd. Sindsdien behoorde het huidige Iraq tot de Eerste Wereldoorlog tot het Ottomaanse Rijk. Daarna werd het Midden-Oosten onderling verdeeld tussen de Britten en de Fransen. Iraq kwam onder Brits bestuur. Dit had een opstand tot gevolg, waarbij 450 Britten en 10.000 Irakezen de dood vonden, want zelfs de massale inzet van gifgas werd door de Britten niet geschuwd. In 1930 werd Faisal Ibn Hussayn door de Britten als koning geïnstalleerd, die tot zijn dood in 1933 over Iraq regeerde. In juli 1933 ging Faisal naar Londen, waar hij zijn bezorgdheid over het Arabisch-Joodse conflict en de toegenomen immigratie naar het Britse mandaatgebied Palestina uitte. Hij vroeg de Britten om de Joodse immigratie en grondaankopen te beperken. Een maand later, van 7 tot 11 augustus 1933 veroorzaakte de Genocide van Simele, een serie massamoorden, gepleegd door het Iraakse leger, waarbij tientallen Assyrische dorpen in het noorden van Iraq werden verwoest en in totaal 3000 Assyrische christenen werden gemarteld en vervolgens geëxecuteerd, spanningen tussen de Britse regering en het Koninkrijk Iraq. Weer een maand later, op 8 september 1933, stierf koning Faisal aan een hartaanval. Het land werd daarna door koning Ghazi geregeerd, terwijl zijn gezag door diverse coupogingen tot aan zijn dood in 1939 werd ondermijnd. Ghazi's opvolger was zijn toen nog minderjarige zoon Faisal II, die echter al op 1 april 1941 werd afgezet door Rashid Ali al-Gaylani, die door middel van een staatsgreep de macht overnam. Omdat Iraq een belangrijke leverancier van aardolie was voor de geallieerde oorlogsinspanningen en een belangrijke landbrug vormde tussen de Britse troepen in India en Egypte, gaf premier Winston Churchill aan generaal Archibald Wavell het bevel, om Iraq te heroveren en de monarchie te herstellen. Op 18 april 1941 landden Britse troepen uit India in Basra en ook vanuit het mandaatgebied Palestina waren Britse troepen op weg naar Iraq. Halverwege mei hadden de Britten Fallujah ingenomen en trokken door naar Bagdad. Op 30 mei vluchtte Gaylani naar Iran en een dag later werd een wapenstilstand tussen de Britten en de Irakezen ondertekend. De koninklijke familie keerde terug en op 1 juni 1941 werd het koninklijk gezag hersteld. Nog in dezelfde nacht vond in Bagdad de Farhud plaats, een gewelddadig pogrom tegen de Joodse inwoners van de hoofdstad. Meer dan 180 Joden werden op gruwelijke wijze vermoord en circa 1000 Joodse winkels en huizen werden geplunderd en in brand gestoken. Enkele dagen later werden nog eens zeshonderd Joden vermoord voordat de Britse troepen de orde hadden hersteld. Veel joden vluchtten na deze pogrom naar wat later de staat Israël zou worden. De Joodse gemeenschap in Iraq, die in 1941 nog ca. 150.000 mensen telde, werd in de daaropvolgende jaren sterk in aantal teruggebracht. Direct op het herstel van de regering van vóór de staatsgreep volgde een Britse militaire bezetting van Iraq om de olie-industrie te beschermen. De bezetting eindigde op 26 oktober 1947.

Op 15 mei 1948 verklaarde Iraq de oorlog aan de nieuw opgerichte Joodse staat Israël en viel dat land in de vroege ochtend aan, samen met Syrië, Transjordanië, Libanon, Saudi-Arabië en Egypte. Deze oorlog eindigde met een Arabische nederlaag en sindsdien zijn de onderlinge betrekkingen tussen Israël en Iraq tot op heden altijd vijandig gebleven. Volgens het volkenrecht verkeren de beide staten nog steeds in een staat van oorlog, want in tegenstelling tot Egypte, Jordanië en Syrië was Iraq nooit bereid een staakt-het-vuren of een vredesovereenkomst met Israël te ondertekenen. Evenals in Libanon het geval was, had de oorlog van 1948 ook voor Iraq de toestroom van Palestijnse vluchtelingen tot gevolg, die ontheemd waren geraakt. In dat jaar vestigden zich ongeveer 34.000 Palestijnse ontheemden in Iraq. Velen van hen kwamen samen met het verslagen Iraakse leger naar Bagdad, toen het terugkeerde uit de oorlog. Iraq heeft sindsdien de zaak van de Palestijnen krachtig gesteund.

Deze oorlog had echter niet alleen grote gevolgen voor de Palestijnen die zich nu in Iraq mochten vestigen, maar ook voor de Joden, die al sinds mensen heugen in Iraq woonachtig waren. Nadat in de nacht van 14 op 15 mei 1948 de staat Israël werd uitgeroepen, werden zij namelijk zeer vijandig bejegend en gediscrimineerd, hetgeen uiteindelijk heeft geleid tot een massale uittocht. Tijdens Operatie Ezra en Nehemiah werden tussen mei 1950 en augustus 1951 ongeveer 120.000 tot 130.000 Iraakse Joden naar Israël geëvacueerd. De rest van de Iraakse Joden is later gevlucht of werd vermoord. Qua religie leefden er in 1957 naast 6 miljoen moslims nog ruim 200.000 christenen en 4000 joden in Iraq, alsook talrijke aanhangers van

andere religies, zoals de Jezidi's, maar inmiddels is circa 99% van de bevolking islamitisch. De meesten van hen, die ruim 60% van de totale bevolking uitmaken en in het midden en het zuiden van het land wonen, zijn sjjiitische Arabieren. De rest zijn soennitische Arabieren, alsmede Palestijnen, Koerden en Turkmeneren.

In 1958 werd een staatsgreep gepleegd waarbij koning Faisal II samen met zijn hele familie werd vermoord en de republiek werd uitgeroepen. Daarmee kwam er een einde aan de door de Britten opgelegde monarchie. Dat veranderde echter niet de Iraakse houding jegens Israël. Integendeel! In de Zesdaagse Oorlog schoot Iraq op 5 juni 1967 samen met Jordanië en Syrië Egypte te hulp hetgeen echter niet mocht baten. Slechts enkele dagen daarvoor, op 31 mei 1967 verklaarde de Iraakse president Abdur Rahman Aref strijdlustig: "Het bestaan van Israël is een fout die moet worden rechtgezet. Ons doel is duidelijk: Israël van de kaart vegen!" Stoere taal, maar ook deze keer is hen dit niet gelukt, want de G'd van Israël waakt over Zijn volk! Na de verloren oorlog met Israël zocht in 1967 een tweede grote golf Palestijnse vluchtelingen hun toevlucht in Iraq. In 1968 nam de Ba'ath-partij de macht over onder leiding van Ahmad Hassan al-Bakr. Onder zijn bewind stuurde Iraq in 1973 wederom troepen richting Israël om de Syrische strijdkrachten te ondersteunen tijdens de Yom Kipur-oorlog met hetzelfde resultaat als de beide vorige keren. Ook deze oorlog eindigde weer met een Israëlische overwinning!

Saddam Hussein, die zijn voorganger in 1979 als president opvolgde, werd in de Arabische landen alom vereerd vanwege zijn anti-Israëlische houding en zijn steun aan verschillende Palestijnse terreurorganisaties. Tijdens de Tweede Intifada subsidieerde Iraq ook families van Palestijnse shahid's [martelaren]. De derde en laatste golf van Palestijnse vluchtelingen naar Iraq vond plaats in 1991 na de mislukte Iraakse invasie van Kuwayt, toen de Palestijnen die in Kuwayt woonden op de vlucht sloegen omdat zij Saddam Hussein steunden. In hetzelfde jaar 1991 vuurde het leger van Hussein tijdens de tweede Golfoorlog 39 Scud-raketten af op Israël. Op verzoek van de Amerikanen heeft Israël echter geen wraak genomen voor de aanvallen om de coalitie tegen Iraq, waartoe ook veel staten behoorden die vijandig tegenover Israël stonden, niet in gevaar te brengen.

De betrekkingen tussen het Iraakse Ba'ath-regime en de leiding van de PLO zijn altijd zeer nauw geweest, omdat zij elkaar altijd hadden gesteund. Daarom kregen de Palestijnen tijdens het bewind van Saddam Hussein een voorkeursbehandeling. Ze mochten onbeperkt werken en kregen volledige toegang tot overheidsdiensten, waaronder gezondheidszorg en onderwijs. De regering bouwde speciale wooncomplexen en zorgde voor zwaar gesubsidieerde huisvesting voor de Palestijnen. Ook werden er studiebeurzen toegekend aan Palestijnse studenten, waardoor ze aan bepaalde universiteiten konden studeren. Tijdens de jaren van economische sancties in de jaren negentig bevroor de Iraakse regering de huurprijzen, waardoor Iraakse huisbazen gedwongen werden hun appartementen voor slechts één dollar per maand aan Palestijnen te verhuren. Dit veroorzaakte echter wrok onder de Irakezen jegens de Palestijnen. De regering gaf ook speciale reisdocumenten uit voor Palestijnse vluchtelingen, waardoor ze vrij door Iraq konden reizen. Desalniettemin was het voor hen uiterst moeilijk om het land te verlaten. De Palestijnen zaten vast in Iraq omdat de VN-sancties vliegvluchten van en naar dat land niet toestonden en omdat de buurlanden van Iraq de Palestijnen niet toestonden hun land binnen te komen.

Ooit woonden er tussen de 30.000 en 35.000 Palestijnen in Iraq, voornamelijk in en rondom Bagdad. Door de oorlog in Iraq van 2003 daalde dit cijfer echter tot rond de 13.000. Na de val van het regime van Saddam Hussein in april 2003 werden de Palestijnen in Iraq vanwege hun steun aan het Ba'ath-regime onderworpen aan discriminatie en meedogenloze moordpartijen. De situatie van de Palestijnen in Iraq is echter nog meer verslechterd na het bombardement op de Al-Askari-moskee in 2006. Sindsdien zijn zij, met de toenemende onveiligheid in heel Iraq, het doelwit geweest van verdrijving, vervolging en geweld door sjjiitische militanten, en de nieuwe Iraakse regering, waarbij militante groepen en boze burgers hen aanvielen vanwege de voorkeursbehandeling die zij kregen onder het bewind van de Ba'ath-partij. Desalniettemin veroordeelde de Iraakse regering de Israëlische aanval op Gaza tijdens het conflict met Hamas van 2008-2009, want ook onder het nieuwe bewind veranderde Iraq zijn vijandige houding tegenover de staat Israël niet.

Na de vlootaanval op Gaza in 2010 heeft een Iraakse regeringsfunctionaris, parlementslid Khairallah al-Basri, de aanval veroordeeld en beschreef deze als een "nieuwe humanitaire

ramp” en ook als “een schending van de mensenrechten en een schending van internationale standaarden en normen”. Dit klinkt ons inmiddels wel bekend in de oren. Op 1 juli 2012 zei de Iraakse premier Nouri al-Maliki dat Iraq diplomatieke betrekkingen zal aangaan met alle soevereine lidstaten van de Verenigde Naties, behalve Israël. Hij zei dat Iraq geen enkel land discrimineert, maar hij verwierp het idee om enige culturele, economische, militaire of politieke banden met de Joodse staat aan te gaan. Tijdens Operatie Pillar of Defense in de Gazastrook van november 2012 riep de Iraakse gezant bij de Arabische Liga de Arabische landen op om “het wapen olie te gebruiken, met als doel echte druk uit te oefenen op de Verenigde Staten en iedereen die achter Israël staat.”

Op 26 mei 2022 keurde de Iraakse Raad van Afgevaardigden een wetsvoorstel van Muqtada al-Sadr goed, dat de normalisering van de betrekkingen met Israël verbiedt, evenals financiële en morele hulp aan dit land. Overtreders van de wet zullen de doodstraf of levenslange gevangenisstraf krijgen. Van de 329 zetels stemden 275 vóór het wetsvoorstel, dat ook zal worden opgelegd aan o.a. buitenlandse bedrijven in Iraq. Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken beschuldigde Iraq ervan de vrijheid van meningsuiting in gevaar te brengen en een omgeving van antisemitisme te bevorderen. Vanaf november 2023 begon de Islamic Resistance in Iraq (IRI), een netwerk van door Iran gesteunde sjiitische terreurgroepen, die regelmatig aanslagen plegen op Amerikaanse doelen in Iraq, ook talrijke militaire operaties tegen Israël, waarbij o.a. Eilat, het Karish-gasveld, de haven van Haifa, Ashdod, de Dode Zee, de Golanhoogten en zelfs Ben Gurion Airport met drones en raketten werden aangevallen. Veel van de drones en raketten zijn gelukkig onderschept door de Israëlische luchtmacht en de Royal Jordanian Air Force. In juni 2024 verklaarden de leiders van het IRI-netwerk, dat zij hun zwaargewapende strijders vanuit Iraq naar Zuid-Libanon zullen sturen om Hezbollah te steunen als het conflict met Israël zou escaleren tot een totale oorlog en in dat geval klopt het wat Asaf schreef: “Zelfs Assur heeft zich bij hen gevoegd, zij zijn de zonen van Lot tot steun!” (NBG).

b) Het hedendaagse Syrië

Het moderne Syrië komt grotendeels overeen met het bijbelse Aram. De hoofdstad was zowel toen als nu Damascus, in het Aramees ܐܡܘܫܝܢ Damashq, in het Hebreeuws דַּמֶּשֶׂק Dameseq, in het Syriac Darmsûq en in het Arabisch Dimashq genaamd. In de TeNaCH lezen we meerdere keren dat Israël door de Arameeërs werd aangevallen. Zij werden echter telkens door David verslagen, en in de Slag bij Chelam definitief: “De Arameeërs beseften dat ze door Israël verslagen waren en zochten versterking. Hadad’ezer deed een beroep op de Arameeërs die aan de overkant van de Eufraat woonden, en liet ze naar Chelam oprukken onder aanvoering van zijn opperbevelhebber Shovach. Toen David hiervan hoorde, verzamelde hij alle troepen van Israël en trok de Jordaan over naar Chelam. De Arameeërs stelden zich daar tegenover David op en vielen hem aan. De Israëlieten joegen hen op de vlucht, en David doodde zeventienhonderd Aramese wagenmenners en veertigduizend ruiters. Ook opperbevelhebber Shovach werd door hem getroffen en gedood. De vazallen van Hadad’ezer moesten zich bij hun nederlaag neerleggen. Ze sloten vrede met Israël en onderwierpen zich. De Arameeërs waagden het voortaan niet meer om de Ammonieten te hulp te komen!” (ב) שמואל Sh’mu’el bet [2 Samuël] 10:15-19, NBV). **Surinaams:** “Di den Arameesma si tak’ den lasi a feti nanga Israel, den bondru densrefi baka. Dan kownu Hadadeser seni kari den Arameesma di ben e libi na a tra sei fu a Euftratliba. Dan den Arameesma disi kon na Helam, ondro a tiri fu Sofa, a edeman fu a legre fu Hadaeser. Di David kisi a sani dati fu yere, a meki ala den srudati fu Israel kon na wan. Den koti a Yordanliba abra go na Helam. Den Arameesrudati seti densrefi èn den bigin feti nanga David. Ma den Arameesrudati ben abi fu lon gi den di fu Israel, èn David kiri seibi hondro fu den asi fu den ben e hari den fetiwagi, nanga fotenti dusun srudati di ben e sidon tapu asi. A gi Sobak sowan hebi mankeri tak’ a dede drape. Ala den kownu, di ben de knekti fu Hadadeser, ben kon ferstan tak’ den lasi a feti nanga Israel. Ne den tapu a feti, èn den saka densrefi gi Israel. Den Arameesma no ben prefuru moro fu go yepi den Amonitisma!”

David had geen last meer van de Arameeërs, maar zijn zoon Sh’lomo [Salomo] wel: “Zolang Sh’lomo leefde, was Rezon een vijand van Israël. Net als Hadad bracht hij het land veel schade toe, want hij had een afkeer van Israël. Hij heerste als koning over Aram!” (א) מלכים M’lachim alef [1 Koningen] 11:25, NBV). **Surinaams:** “Reson ben de wan feyanti fu Israel solanga di

Salomo ben de na libi. Boiti Hadad, Reson srefi ben e gi Israel bigi problema, bika a no ben wani sabi not'noti fu Israel èn a ben tron kownu fu Aram!" Het is interessant, dat Aram in de Statenvertaling consequent met 'Syrië' wordt vertaald. Ook na de dood van Sh'lomo en de splitsing van zijn rijk kwam er geen verandering in deze vijandschap, want zijn nakomelingen, de koningen van het Tienstammenrijk Israël en het Tweestammenrijk Juda werden regelmatig aangevallen door de Arameeërs en de ene oorlog volgde de andere tot daar een abrupt einde aan kwam door de komst van de Assyriërs, die hun rijk naar het westen en naar het zuiden toe gingen uitbreiden.

In het jaar 732 vGT, tien jaar eerder dan het koninkrijk Israël, viel Damascus in Assyrische handen en werd ook de rest van het koninkrijk Aram veroverd. Grote aantallen Arameeërs werden evenals de andere verslagen volken door hun overwinnaars gedeporteerd naar ver afgelegen gebieden in Assyrië. Het veroverde Aram maakte vanaf dat moment deel uit van het Assyrische Rijk. In de bovenstaande behandeling van Iraq hebben we al gezien, dat het grondgebied van Assyrië en dus ook van het voormalige Aram na de val van het Assyrische Rijk in 609 vGT werd ingelijfd in het Babylonische Rijk, dat op zijn beurt in 539 vGT door Cyrus II werd veroverd en sindsdien onder Perzische heerschappij kwam te staan totdat Alexander de Grote de Perzen in 331 vGT verdreef. Na zijn dood behoorde dit gebied tot het hellenistische Seleucidenrijk en daarna tot het Parthische Rijk.

En toen kwamen de Romeinen! In het jaar 64 vGT werd het land door Pompeius de Grote veroverd en geannexeerd. Het oude Aram werd nu de Romeinse provincie Syria en kreeg daarmee zijn huidige naam! Pompeius benoemde Marcus Aemilius Scaurus tot gouverneur van Syrië. Na de val van de Romeinse Republiek en de transformatie ervan in het Romeinse Rijk werd Syrië een keizerlijke provincie, die bestuurd werd door een legaat. Zo werd dit gebied door keizer Augustus onder het gezag geplaatst van de legaat Publius Sulpicius Quirinius. In Lucas 2:1-3 lezen wij over hem: *"In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. De eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam!"* (NBV). **Surinaams:** *"Ini a srefi ten dati grankownu Augustus ben seni wan boskopu go lontu ini ala den kondre di a ben e tiri, tak' ala sma mus go skrifi den nen na ini lantibuku. Disi ben de a fosi leisi di den ben meki den sma skrifi den nen na ini lantibuku èn a psa ini a ten di Kwirinius ben de granman fu Siriakondre. So ala sma ben go skrifi den nen na ini a foto pe a famiri fu den ben kmopo!"*

Na de splitsing van het Romeinse Rijk viel Syrië onder het Oostelijke deel en maakte vanaf het jaar 395 GT deel uit van het Byzantijnse Rijk. In de Slag bij de Yarmuk werd zowel het gebied van het huidige Syrië alsook dat van Iraq door de Arabieren veroverd. Het Arabisch werd de officiële taal en de Arabieren maakten voortaan het merendeel van de bevolking uit. In 1516 werd Syrië door de Turken veroverd en maakte sindsdien tot de Eerste Wereldoorlog deel uit van het Ottomaanse Rijk. Daarna werd het een Frans mandaatgebied, dat in 1920 slechts enkele maanden werd onderbroken door de uitroeping van het onafhankelijk koninkrijk Syrië onder koning Faisal I, die later door de Britten tot koning van Iraq benoemd zou worden. Nadat het Syrische leger de Slag bij Maysalun van de Fransen had verloren werd Syrië wederom onder een Frans mandaat geplaatst. Toen Syrië op 17 april 1946 officieel onafhankelijk werd van Frankrijk, verbood de nieuwe regering de Joodse immigratie naar het Britse mandaatgebied Palestina en beperkte zij drastisch het Hebreeuwse onderwijs op Joodse scholen, want de haat tegenover de Joden in Syrië werd steeds heviger. Er werden boycots tegen Joodse bedrijven uitgeroepen en de aanvallen op Joden in Syrië escaleerden zoals de pogrom van Aleppo in december 1947. Toen verwoestten Arabische bendes in Aleppo de 2500 jaar oude Joodse wijk, waarbij 75 Joden werden gedood en meer dan 200 huizen en winkels, tien synagogen, vijf scholen en een weeshuis werden verwoest en in brand gestoken.

In de vroege ochtend van de 15^e mei 1948, slechts enkele uren nadat David Ben Gurion de onafhankelijke staat Israël proclameerde, viel het officiële Syrische leger samen met de legers van Iraq, Transjordanië, Saudi-Arabië, Libanon en Egypte de nieuwe Joodse staat binnen! Ze dachten de zwakke, uitgemergelde, getraumatiseerde en nauwelijks gewapende overlevenden van de Holocaust, die geen militaire opleiding en ook geen gevechtservaring hadden, met hun sterke en van de modernste wapens voorziene strijdkrachten binnen enkele uren te kunnen verpletteren, maar het is anders gelopen. Ondanks hun grote militaire overmacht slaagden de

verenigde Arabische legers er niet in, de Israëli's te verslaan. Zij hielden hardnekkig stand, want zij wisten, dat zij onder de bescherming stonden van de Allerhoogste. Ondanks hun zwakkere positie gaven zij zich niet over en waren zij niet bang, van de kaart geveegd te worden, want zij vertrouwden op Zijn belofte: *“Je hoeft niet bang voor hen te zijn, want het is de Eeuwige, je G'd, zelf die voor jullie strijdt!”* **Surinaams:** *“No frede den, bika na Masra, yu Gado, o feti den feti gi unu!”* en wederom: *“Luister, Israël! Vandaag bindt u de strijd aan met de vijand. Wees sterk en moedig, laat u niet afschrikken en wees niet bang voor hem: de Eeuwige, uw G'd, gaat met u mee, Hij is het die de strijd voor u voert tegen de vijand; Hij schenkt u de overwinning!”* (דברים D'varim [Deuteronomium] 3:22 en 20:3-4, NBV). **Surinaams:** *“Israel, arki, un tnapu klari fu feti nanga un feyanti. No meki den tapu skreki gi unu, no frede, no degedege, no beifi gi den, bika Masra, un Gado, srefi e go nanga unu fu feti nanga den feyanti fu unu fu un kan wini a feti!”* Deze oorlog eindigde met een Israëli'sche overwinning en een verpletterende Arabische nederlaag! Hetzelfde was ook het geval in alle andere oorlogen tegen Israël, die hierna zouden volgen, want de G'd van Israël houdt Zich aan Zijn belofte!

Evenals Iraq houdt ook Syrië sinds de oorlog van 1948 tot op heden vast aan zijn vijandige houding jegens Israël. Toch heeft Syrië in tegenstelling tot Iraq soms wel wapenstilstands-overeenkomsten met Israël ondertekend en gehouden, maar alle pogingen om volledige vrede te bereiken zijn helaas zonder succes gebleven. Als gevolg van deze eerste oorlog kwam er in mei 1948 een enorme vluchtelingenstroom op gang van beide kanten: Palestijnse Arabieren vluchtten o.a. naar Syrië en Syrische Joden vluchtten naar Israël. Sommige Palestijnse vluchtelingen kwamen via Libanon in Syrië aan, anderen kwamen vanuit Galilea en de Hula-vallei naar de toen nog Syrische Golan-hoogvlakte, en weer anderen staken de Jordaan over en kwamen via Jordanië naar Syrië. Tegen de zomer van 1948 waren er ongeveer 70.000 Palestijnse vluchtelingen in Syrië, waarvan de meerderheid geconcentreerd was langs het grensgebied met Israël. De vluchtelingen werden aanvankelijk ondergebracht in voormalige militaire kazernes in As-Suwayda, Aleppo, Homs en Hama. Volgens gegevens van de General Authority for Palestine Arab Refugees (GAPAR) vestigden zich eind 1948 85.000 Palestijnse vluchtelingen in Syrië. Zij werden opgevangen en verzorgd door de UNRWA, de recentelijk in opspraak geraakte vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties die zich richt op hulp en ontwikkeling van Palestijnse vluchtelingen in het gehele Midden-Oosten. Voor de Joodse vluchtelingen uit de Islamitische landen daarentegen deed de VN helemaal niets!

Evenals in Iraq, Yemen en elders het geval was, ontvluchtten duizenden Joden in 1948 ook Syrië om in Israël een veilig heenkomen te zoeken. Toen de Syrische machthebbers dit echter waarnamen intensiveerden zij de vervolging en onderdrukking van de Joodse bevolking in het land. Hun bewegingsvrijheid werd ernstig beperkt en Joden die probeerden te vluchten, kregen de doodstraf of een lange gevangenisstraf als ze gepakt werden. Joden konden geen telefoons en ook geen rijbewijzen verwerven en ze mochten ook geen onroerend goed kopen. Dat kon sowieso al niet meer, want Joodse bankrekeningen werden bevroren. Om hen nog verder te vernederen werden Joodse scholen gesloten en overgedragen aan moslims, maar ook daar bleef het niet bij. De Syrische Joden hadden niet alleen te lijden onder de discriminerende maatregelen van de regering, maar waren ook blootgesteld aan de haatuitbarstingen van het gewone Syrische volk.

Er waren regelmatig rellen tegen de Joodse minderheid zoals bijvoorbeeld de aanval op de Menarsha-synagoge in Damascus. Op vrijdagavond, 5 augustus 1949 werden meerdere handgranaten in de synagoge gegooid, waardoor 12 Joden, waarvan 8 kinderen, werden gedood en meer dan 30 zwaar gewond. Jarenlang leefden de Joden in Syrië in extreme angst. De Joodse wijk in Damascus stond onder voortdurend toezicht van de geheime politie, die bij alle synagogendiensten, bruiloften, bar mitzva's en andere Joodse bijeenkomsten duidelijk aanwezig was. Terwijl het aantal Joden in Syrië aanmerkelijk verminderd was, bedroeg de Palestijnse vluchtelingenpopulatie in 1960 inmiddels 126.662 personen. In 1967 ontvluchtten duizenden Palestijnen het gouvernement Quneitra op de Golan-hoogvlakte als gevolg van de Zesdaagse Oorlog, en ongeveer 4.200 van hen werden in het Dara'a Vluchtelingenkamp ondergebracht. In 1970 kwamen ook talrijke Palestijnse vluchtelingen uit Jordanië naar Syrië als gevolg van de Zwarte September. In de nasleep van de Libanon-oorlog van 1982 moesten ook een paar duizend Palestijnen uit Libanon vluchten en vonden onderdak in Syrië. In 1989 was de Palestijnse vluchtelingenpopulatie tot 296.508 gestegen en eind 1998 zelfs tot 366.493.

Omgekeerd hebben zich tussen 1992 en 1994 daarentegen in totaal 1262 Syrische Joden in Israël gevestigd. In oktober 1994 woonden nog slechts 230 Joden in Syrië. Dat aantal werd steeds minder. Halverwege 2001 schatte rabbijn Huder Shahada Kabariti dat er nog 150 Joden in Damascus woonden, 30 in Aleppo en 20 in Qamishli. Toen bleven nog maar twee synagogen open en slechts twaalf leerlingen gingen in dat jaar naar een Joodse school, die in 1992 nog 500 leerlingen telde. Terwijl de ooit zo grote Joodse gemeenschap in Syrië toen al bijna geheel verdwenen was, telde het land aan de vooravond van de burgeroorlog in 2011 inmiddels negen officiële en drie onofficiële Palestijnse kampen, waar bij elkaar ongeveer 560.000 Palestijnse vluchtelingen woonden. Het grootste en in de media meest bekende vluchtelingenkamp was Yarmuk, dat eigenlijk al tientallen jaren helemaal geen kamp meer is, maar gewoon een van de zuidelijke buitenwijken van de hoofdstad Damascus. Voor het uitbreken van de burgeroorlog woonden daar ongeveer 160.000 Palestijnen en vormden daarmee de grootste Palestijnse gemeenschap in Syrië. De gewapende opstand tegen de dictatuur van president Bashar al-Assad en de daaruit voortvloeiende grootschalige burgeroorlog verdeelde echter niet alleen het Syrische volk, maar ook de Palestijnen in Syrië. Zij waren al vanaf het allereerste begin bij het conflict betrokken, hetzij als actieve deelnemers, hetzij als omstanders die liever neutraal probeerden te blijven. Van de laatstgenoemden begonnen velen al na de eerste dagen van de opstand in de zuidelijke stad Dera'a in maart 2011 het land te ontvluchten. Daarna volgden massale vluchtelingengolven naarmate meer Palestijnse kampen en gemeenschappen bij de gevechten werden betrokken. Terwijl een deel van de Syrische Palestijnen zoals het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina - Algemeen Commando en de Islamitische Jihad trouw bleef aan Assad en de regeringstroepen steunde, sloot een ander deel, waaronder Hamas, zich aan bij de rebellen en zo kwam het, dat Palestijnen op een gegeven moment vochten tegen Palestijnen. Vooral in het dichtbevolkte kamp Yarmuk kwam het in 2012 tot buitengewoon gewelddadige confrontaties tussen de officiële regeringstroepen die gesteund werden door de Palestijnse aanhangers van Assad en de rebellen die gesteund werden door zijn Palestijnse tegenstanders. Daarbij kwamen honderden Palestijnen aan beide zijden om het leven.

Als gevolg van de burgeroorlog in Syrië zijn veel Palestijnen daar ontheemd geraakt en vluchtten in eerste instantie naar veiligere gebieden binnen Syrië zelf vanwege het feit dat ze in hun vluchtelingenkampen werden belegerd en vervolgens werden aangevallen. Toch naarmate de burgeroorlog in hevigheid toenam waren ze eigenlijk nergens meer veilig. In heel Syrië zijn in die tijd minstens vierduizend Palestijnen vermoord en 332 vermist, 1.796 waren gearresteerd waarvan 1.651 langdurig werden vastgehouden. De in Genève gevestigde Euro-Mediterrane Mensenrechtenmonitor meldde dat daarom meer dan 160.000 Palestijnen Syrië helemaal waren ontvlucht, waarvan ruim 80.000 ervoor hadden gekozen de gevaarlijke bootreis via de Middellandse Zee naar Europa te maken, omdat de omstandigheden tegenover de Palestijnen in de aangrenzende landen in het Midden-Oosten vijandig bleven. Zo was er na 2012 in alle reeds bestaande Palestijnse kampen in Libanon een aanzienlijke toestroom van vluchtelingen uit Syrië, zowel ontheemde Syriërs alsook vooral Palestijnen die na 1948 in Syrische kampen hadden gewoond en nu opnieuw ontheemd waren. Hun komst leidde vaak tot spanningen met de lokale Libanese bevolking. Om deze reden hebben de autoriteiten in Libanon begin 2019 ongeveer 1.500 Syrische en Palestijnse vluchtelingen uit hun geïmproviseerde nederzettingen aan de Litani-rivier verdreven vanwege beschuldigingen dat zij de rivier chronisch vervuilden. Er zijn geen harde cijfers over het totale aantal Syrische Palestijnen dat sinds 2011 de landen van de Europese Unie tot nu toe heeft bereikt en de schattingen kunnen aanzienlijk variëren omdat nauwkeurige gegevens moeilijk te verkrijgen zijn gezien het feit, dat de meesten van hen stateloos zijn en dus niet als aparte groep geregistreerd staan. De Palestijnse vluchtelingen in Europa, die afkomstig zijn uit Syrië, Iraq, Libanon en andere landen uit het Midden-Oosten, maken deel uit van de alsmaar groeiende migrantenstroom, die in vers 7 van Psalm 83 worden aangeduid als הַגְּרִימִים Hag'rim [Hagrieten], hetgeen 'vreemdelingen' betekent, zoals ik in deel 3 van deze studiereeks heb uitgelegd.

In 2012 raakte ook de sjjiitische Hezbollah als bondgenoot van de voornamelijk alawitische regering betrokken bij de Syrische Burgeroorlog door troepen in heel Syrië in te zetten, omdat de alawieten, ook nusayri genaamd, een geloofsgemeenschap vormen die voortgekomen is uit een afsplitsing van de sjjiitische islam en door Hezbollah als natuurlijke bondgenoten tegen de soennitische moslims worden beschouwd. Bashar al-Assad, de president van Syrië, werd zelf

ook geboren in een alawitische familie in Damascus. Als reactie op de rol van Hezbollah in het conflict in Syrië pleegden soennitische militanten aanslagen op sjiitische wijken waar veel aanhangers van de beweging wonen. De betrekkingen tussen Hamas en Hezbollah zijn de afgelopen jaren echter weer hervat na een schisma in 2012, toen de leden van de Hamas-leiding hun vorige basis in Damascus verlieten nadat ze het brute optreden van de Syrische president Bashar al-Assad tegen de protesten hadden veroordeeld en daarom niet de kant van Assad en van Teheran kozen. Het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina - Algemeen Commando (PFLP-GC), dat nauwe betrekkingen heeft met Hezbollah, heeft zich tijdens de Syrische burgeroorlog in tegenstelling tot Hamas wel een trouwe bondgenoot van president Assad getoond ondanks de vele Palestijnse vrouwen en kinderen die bij bombardementen door regeringstroepen omkwamen, hetgeen veel kritiek vanuit verschillende Palestijnse groepen opriep en tot overlopers naar de rebellen leidde. Hezbollah verleende al vanaf het begin van de revolutie actieve steun aan de Syrische regeringstroepen. Deze steun omvatte naar schatting 5.000 tot 8.000 strijders, ruim voorzien van moderne Iraanse wapens en training, die echter niet alleen tegen de rebellen, maar ook tegen het buurland Israël werden ingezet met Israëlische luchtaanvallen tegen Hezbollah en Iraanse doelen in Syrië als gevolg. Hoewel Israël eigenlijk officieel neutraal was in de Syrische Burgeroorlog, werd er herhaaldelijk grensvuur uitgewisseld tussen de IDF en diverse pro-Iraanse milities, waaronder Hezbollah, wier aanwezigheid als een bedreiging wordt beschouwd.

Tijdens de Syrische burgeroorlog werden veel belangrijke culturele en religieuze Joodse gebouwen en objecten door bombardementen en gevechten verwoest of zwaar beschadigd. De oudste synagoge van Syrië, de Eliyahu Hanavi-synagoge in de buurt van Yobar, werd in mei 2014 helemaal platgebombardeerd door de strijdkrachten van president Assad. De synagoge, die na de oprichting van Israël tot een school voor Palestijnse vluchtelingen omgebouwd werd, was meer dan 400 jaar oud en bevatte duizenden onschatbare en onvervangbare Joodse historische artefacten. De laatste Joden die nog in Syrië woonden, werden in 2015 tijdens een geheime missie door Israëlische commando's gered en in veiligheid gebracht. Das was geen gemakkelijke operatie en het lijkt een beetje op een spannende aflevering van Fauda. Om te beginnen moesten de Israëli's undercover Syrië zien binnen te komen en vervolgens met een busje naar Aleppo te gaan om daar de zeven leden van de familie Halabi uit hun huis te halen. Dat gebeurde vroeg in de ochtend tegen zonsopgang. Alle gezinsleden werden haastig in het busje gezet en ontvingen valse paspoorten van hun begeleiders, die bij controleposten logen en zeiden dat het gezin een groep ontheemde vluchtelingen was die door de oorlogshandelingen veiligheid zochten in het noorden van het land. Na een aangrijpende autorit van 36 uur dwars door de vuurlinies heen lukte het hen op wonderlijke wijze Turkije te bereiken en van daar uit werden zij vervolgens naar Israël gebracht.

In 2017 schatte de VN het totale aantal van Palestijnse vluchtelingen die toen nog in Syrië aanwezig waren op 450.000, van wie er ruim 280.000 intern ontheemd waren. De inwoners van de Palestijnse kampen hadden in al die jaren geleden onder luchtaanvallen, beschietingen, belegeringen en als gevolg daarvan ondervoeding, vooral in het kamp Yarmuk bij Damascus, dat tot 2018 door de regeringstroepen werd belegerd. Dit heeft geleid tot vele sterfgevallen als gevolg van de honger en straatgevechten. In 2019 waren in totaal 3.987 Palestijnen, waaronder 467 vrouwen en 200 kinderen, omgekomen in het conflict. Inmiddels hebben zich de meeste Palestijnen in Syrië aan de kant van Assad geschaard, wiens machtspositie door de oorlog in eigen land zeker niet verminderd, maar eerder vergroot lijkt te zijn. Ook Hamas kan het nu redelijk goed met hem vinden en in 2022 onthulde de Hamas-leiding haar participatie in de zogenaamde 'As van het Verzet', een aan Iran gelieerde militaire coalitie tegen Israël, waartoe naast de Revolutionaire Garde van Iran onder meer ook strijders uit Syrië, Iraq, Libanon en Yemen behoren benevens de sjiitische milities in die landen zoals Hezbollah en Amal, alsmede Hamas en de Islamitische Jihad. De laatstgenoemde terreurgroep, die voluit Harakat al-Jihad al-Islami fi Filastin [De Islamitische Jihadbeweging in Palestina] heet en ook in de huidige Gaza-oorlog aan de zijde van Hamas tegen de IDF strijdt, werd opgericht ten tijde van de oorlog tussen Iraq en Iran. Omdat de PLO en Iraq elkaar destijds steunden, ging Iran als tegenwicht steun verlenen aan de Islamitische Jihad wegens haar pro-Iraanse houding. Met deze steun kon haar gewapende tak, de Saraya Al-Quds, hier in het Westen beter bekend als de Al-Quds-brigade, worden opgericht. Nadat haar leiderschap naar Libanon uitgeweken was, zijn er ook

goede banden met Hezbollah ontstaan. Vanwege haar belangrijke rol in het conflict met Israël nam de financiële en militaire steun van Iran aan de Islamitische Jihad, die ook in de Palestijnse vluchtelingenkampen in Syrië actief is, enorm toe, want ondanks het feit dat Iran ook Hamas al jaren steunt, ligt de Islamitische Jihad Teheran vanzelfsprekend toch wel nauwer aan het hart.

Conclusie

Samenvattend kunnen we dus constateren, dat er op dit moment dus sprake is van een nauwe onderlinge samenwerking van Hamas, de Islamitische Jihad, Hesbollah en andere door Iran gesteunde strijdgroepen binnen de 'As van het Verzet' met als drijfveer hun gezamenlijke haat tegen G'ds volk Israël, hetgeen wij dus ook terugvinden in Psalm 83. De twee landen, die ooit samen het Assyrische Rijk vormden, Iraq en Syrië, lijken vooralsnog geen plannen te hebben, Israël met hun officiële legers aan te vallen zoals in 1948, 1967 en 1973, maar door hun grondgebied beschikbaar te stellen voor terreurgroepen, die deel uitmaken van de 'As van het Verzet' steunen zij indirect hun strijd tegen Israël zoals in vers 9 van die bewuste psalm geschreven staat: *"Zelfs Assur heeft zich bij hen gevoegd, zij zijn de zonen van Lot tot steun!"* (NBG). In vers 6 lasen we echter, dat dit verbond, deze alliantie, op de eerste plaats niet tegen het land en volk Israël gesloten is, maar tegen de G'd van Israël! Het is dus niet zozeer een politieke of militaire kwestie, maar vooral een geestelijke strijd, die hier gevoerd wordt, en om deze reden zegt de Eeuwige ook in deze huidige tijd weer tegen de dappere soldaten van de IDF, die hun land verdedigen: *"Je hoeft niet bang voor hen te zijn, want het is de Eeuwige, je G'd, zelf die voor jullie strijdt!"* (דְּבָרִים D'varim [Deuteronomium] 3:22, NBV). **Surinaams:** *"No frede den, bika na Masra, yu Gado, o feti den feti gi unu!"* AMEN!

Werner Stauder